

Kielce, 19 czerwca 2015 r.

WK.60.7.2034.....2015

Pan Przemysław Łysak
Wójt Gminy Górno

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach, na podstawie art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych¹, przeprowadziła w okresie od 4 marca do 23 kwietnia 2015 roku kompleksową kontrolę gospodarki finansowej Gminy Górno za 2014 rok i inne wybrane okresy. Protokół kontroli omówiono i podpisano w dniu 23 kwietnia 2015 roku.

W wyniku kontroli stwierdzono nieprawidłowości i uchybienia, które powstały na skutek nie przestrzegania obowiązujących przepisów prawa przez osoby odpowiedzialne za gospodarkę finansową Gminy Górno. Wykazane nieprawidłowości i uchybienia dotyczyły, w szczególności:

W zakresie ustaleń ogólnooorganizacyjnych:

Bankowa obsługa budżetu prowadzona na podstawie umowy z Bankiem Spółdzielczym Daleszyce – Górno nie obejmowała prowadzenia bieżących rachunków jednostek organizacyjnych Gminy nieposiadających osobowości prawnej. Zgodnie z art. 264 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych², bankową obsługę budżetu jednostki samorządu terytorialnego wykonuje bank wybrany na zasadach określonych w przepisach o zamówieniach publicznych. Zasady wykonywania obsługi bankowej, powinna określać umowa zawarta między zarządem jednostki samorządu terytorialnego a bankiem.

W zakresie księgowości i sprawozdawczości:

Dokumentacja opisująca przyjęte przez jednostkę zasady rachunkowości wprowadzona zarządzeniem nr 87/2011 Wójta z dnia 8 sierpnia 2011 roku nie zawiera wykazu ksiąg rachunkowych prowadzonych ręcznie - ewidencji szczegółowej do konta 013 „Pozostałe środki trwałe” (księgi inwentarzowe). Ponadto w powyższej dokumentacji nie zawarto opisu systemu informatycznego zawierającego wykaz programów oraz nie określono wersji oprogramowania i daty rozpoczęcia jego eksploatacji, co narusza art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. c) ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości³.

Do konta 851 „Zakładowy Funduszu Świadczeń Socjalnych” nie zaprowadzono kont ksiąg pomocniczych w sposób pozwalający na wyodrębnienie stanu, zwiększeń i zmniejszeń zakładowego funduszu świadczeń socjalnych, z podziałem według źródeł zwiększeń i kierunków zmniejszeń, a także wysokości poniesionych kosztów i wysokości uzyskanych przychodów przez poszczególne rodzaje działalności socjalnej oraz do konta 909 „Rozliczenia międzyokresowe” wg tytułów rozliczeń, co stanowi naruszenie zasad funkcjonowania ww. kont zawartych w załączniku nr 2 i nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów

¹ Dz. U. z 2012 r. poz. 1113 z późn. zm.,

² Dz. U. z 2013 r. poz. 885 z późn. zm., dalej ustawa o finansach publicznych,

³ Dz. U. z 2013 r. poz. 330 z późn. zm., dalej ustawa o rachunkowości

kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej⁴.

W 2014 roku nie ujmowano w księgach rachunkowych na koncie 240 „Pozostałe rozrachunki” rozrachunków z tytułu diet dla radnych i sołtysów, w przypadkach dokonywania wypłaty w kasie. Zobowiązania z tytułu odsetek od kredytu zaciągniętego w Banku Spółdzielczym Górnio-Daleszyce ujmowano na podstawie not obciążeniowych na koncie 201 „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami”, zamiast na koncie 240 „Pozostałe rozrachunki”. Powyższe narusza zasady funkcjonowania ww. kont określone w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 roku.

W 2014 roku w zakresie terminowości ujmowania zdarzeń gospodarczych w księgach rachunkowych jednostki ustalono, że nie ujmowano we właściwych okresach sprawozdawczych zmian (zwiększenia wartości) w stanie środków trwałych co najmniej na kwotę 1.666.862,19 zł, na skutek nieterminowego sporządzania dowodów OT, a tym samym nieterminowego przyjmowania na stan środków zakończonych inwestycji, co narusza art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

W Bilansie z wykonania budżetu gminy sporządzonym na dzień 31.12.2014 roku wykazano po stronie pasywów w kolumnie „stan na koniec roku” wszystkie zobowiązania finansowe jako zobowiązania długoterminowe (pozycja I.1.2 „Długoterminowe powyżej 12 miesięcy” kwota 15.308.347,80 zł), pomimo że jednostka posiadała również zobowiązania krótkoterminowe (termin spłaty według umów przypadał na 2015 rok – na kwotę 2.197.188,00 zł), co narusza art. 4 ust. 2 ustawy o rachunkowości.

W jednostkowym rocznym sprawozdaniu Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2014 roku w kolumnie „Dochody otrzymane” w podziale klasyfikacji budżetowej 758/75801/2920 wykazano kwotę 10.869.455,00 zł, zamiast kwoty 11.795.495,00 zł (różnica 926.040,00 zł), co narusza § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej⁵, w związku z § 3 ust. 4 pkt 3 załącznika nr 39 do tegoż rozporządzenia.

W sprawozdaniu jednostkowym Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych Urzędu Gminy jako jednostki samorządu terytorialnego sporządzonym za okres od początku roku do dnia 31.12.2014 roku nie wykazano danych w rozdziałach 75615 i 75616 w kolumnach 12 – 15, pomimo, że dane podlegały wykazaniu w tym sprawozdaniu, tj. dane dotyczące skutków obniżenia górnych stawek podatków (kolumna 12), dotyczące skutków udzielonych ulg i zwolnień (kolumna 13), dotyczące umorzenia zaległości podatkowych (kolumna 14) oraz dane dotyczące rozłożenia na raty, odroczenia terminu płatności (kolumna 15). Dane te wykazano wyłącznie w sprawozdaniu zbiorczym Rb-27S Gminy. Powyższe narusza § 9 ust. 1 ww. rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej oraz § 6 ust. 1 pkt. 3 tegoż rozporządzenia zgodnie, z którym sprawozdania zbiorcze, w szczególności sprawozdań jednostkowych - są sporządzane przez przewodniczących zarządów jednostek samorządu terytorialnego na podstawie sprawozdań jednostkowych jednostek im podległych oraz sprawozdania jednostkowego jednostki samorządu terytorialnego, jako jednostki budżetowej i jako organu.

W 2014 roku wystąpiły przypadki, że zaangażowanie wydatków na koncie pozabilansowym 998 „Zaangażowanie wydatków budżetowych roku bieżącego” ujmowano z opóźnieniem, co narusza art. 40 ust. 2 pkt 2 ustawy o finansach publicznych oraz zasady funkcjonowania tego konta określone w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 roku.

⁴ Dz. U. z 2013 r. poz. 289, dalej rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r.

⁵ Dz. U. z 2014 r. poz. 119, dalej rozporządzenie w sprawie sprawozdawczości budżetowej

W 2014 roku wydatki z tytułu diet dla sołtysów w kwocie 36.000,00 zł zostały zaklasyfikowane do działu 750 „Administracja publiczna”, rozdziału 75022 „Rady gminy (miast i miast na prawach powiatu), zamiast do działu 750, rozdziału 75095 „Pozostała działalność”, co stanowi naruszenie zasad klasyfikacji rozdziałów wydatków określonych w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 roku w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych⁶.

W 2014 roku w ewidencji szczegółowej do konta 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” przypis i odpis podatków od nieruchomości, rolnego, leśnego oraz od środków transportowych od osób fizycznych i prawnych ujmowano pod datami płatności poszczególnych rat podatków oraz w wysokości odpowiadającej wysokości raty podatku, a w przypadku podatku od środków transportowych również w ilości odpowiadającej ilości posiadanych środków transportowych (w przypadku odpisów w wysokości odpowiadającej zmniejszeniu poszczególnych rat podatku), zamiast przypisów i odpisów dokonywać pod datą złożenia deklaracji lub doręczenia decyzji ustalającej wysokość zobowiązania podatkowego/decyzji w sprawie umorzenia zaległości podatkowej i w jednej kwocie wynikającej z deklaracji bądź decyzji, co narusza § 2 ust. 1 pkt 10 oraz § 4 ust. 1 pkt 1 i 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 roku w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego⁷.

Dla osób fizycznych, od których podatki pobiera się w formie łącznego zobowiązania pieniężnego założono i prowadzono w ewidencji szczegółowej jedno konto podatkowe. Prowadzona w ten sposób ewidencja szczegółowa do konta 221 powoduje, że dany podatnik kilku podatków ma w ewidencji jedno konto, co w praktyce uniemożliwia identyfikację stanu konta tego podatnika w poszczególnych podatkach w okresach sprawozdawczych. Powyższe narusza przepisy § 11 ust. 4 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 roku, zgodnie z którymi konta analityczne do kont syntetycznych prowadzi się według rodzajów podatków oraz dla każdego podatnika prowadzi się odrębne konto w każdym podatku.

Na kontach szczegółowych do konta 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”, służących do rozrachunków z podatnikami księgowano upomnienia i tytuły wykonawcze, co narusza § 17 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 roku. Kwoty zaksięgowanych upomnień i tytułów wykonawczych nie były sumowane do wykazywanych sald kont szczegółowych.

W zakresie dochodów budżetowych:

Podatkiem rolnym, zamiast podatkiem od nieruchomości opodatkowano podatnika (03-00262) grunty o powierzchni 450 m² zajęte na prowadzenie działalności gospodarczej innej niż działalność rolnicza, co stanowi zaniżenie podatku od nieruchomości za 2014 rok o kwotę 240,00 zł. Stwierdzona nieprawidłowość stanowi naruszenie art. 1 ustawy z dnia 15 listopada 1984 roku o podatku rolnym⁸ oraz art. 2 ust 1 pkt 2, w związku z art. 1a ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 roku o podatkach i opłatach lokalnych⁹. W czasie niniejszej kontroli organ podatkowy dokonał korekty i wydał decyzję Nr Fn.3123.6102.2014.Rz z dnia 06.03.2015 roku w sprawie łącznego zobowiązania pieniężnego za rok 2014 uwzględniając ww. grunty.

⁶ Dz. U. z 2014 r. poz. 1053 z późn. zm.,

⁷ Dz. U. nr 208 poz. 1375 z późn. zm., dalej rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 roku

⁸ Dz. U. z 2013 r. poz. 1381 z późn. zm., dalej ustawa o podatku rolnym,

⁹ Dz. U. z 2014 r. poz. 849 z późn. zm., dalej ustawa o podatkach i opłatach lokalnych

Osoba fizyczna, która w 2014 roku rozpoczęła prowadzenie działalności gospodarczej na podstawie wniosku o wpis do ewidencji działalności gospodarczej w zakresie usług pogrzebowych wydanego przez Wójta Gminy z dnia 19.05.2014 roku nie złożyła informacji o nieruchomościach i obiektach budowlanych oraz nie zapłaciła należnego Gminie podatku za rok 2014, pomimo obowiązku wynikającego z art. 6 ust 6, w związku z art. 3 ust. 1 pkt 1 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych. Organ podatkowy w czasie kontroli wezwał podatnika do złożenia informacji o nieruchomościach i obiektach budowlanych oraz wszczął postępowanie podatkowe stosownie do art. 274a § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa¹⁰, wydał decyzję Nr Fn.3127.6106.2014.RZ z dnia 20.03.2015 roku oraz wyegzekwował należny gminie podatek w kwocie 139,00 zł.

W 2014 roku Wójt Gminy wydał decyzję w sprawie umorzenia zaległości podatkowych w łącznym zobowiązaniu pieniężnym, bez określenia podatku, którego dotyczy ulga. Zgodnie z art. 51 § 1 Ordynacji podatkowej zaległością podatkową jest podatek niezapłacony w terminie płatności, a zatem odpowiednio podatek rolny, leśny i od nieruchomości, a nie łączne zobowiązanie pieniężne, które jest jedynie formą pobierania zobowiązania podatkowego. Powyższe powoduje niemożność ustalenia z decyzji kwoty odpisów i kwoty skutków, które powinny być ujęte w ewidencji podatkowej oraz wykazane w sprawozdaniach Rb-27S i Rb-PDP, co narusza § 4 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 roku oraz § 3 ust. 1 pkt 11 instrukcji, stanowiącej załącznik Nr 39 do rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej wykazane w kolumnie „Skutki decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy – Ordynacja podatkowa, obliczone za okres sprawozdawczy” powinny wynikać z decyzji właściwych organów gminy lub miasta na prawach powiatu, w zakresie zarówno bieżących, jak i zaległych należności.

Podatnik (konto 0001-5166) w informacji w sprawie podatku od nieruchomości na 2009 rok wykazał do opodatkowania powierzchnię użytkową budynków mieszkalnych 366,60 m², powierzchnię użytkową budynków związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej 113,74 m² oraz 36 m² powierzchni budynków pozostałych, natomiast nie wykazał do opodatkowania gruntów związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej o powierzchni 150 m² (co wynika z pomiaru w czasie kontroli). Organ podatkowy zaniechał wszczęcia postępowania podatkowego i nie wydał stosownej decyzji ustalającej wysokość zobowiązania podatkowego, co narusza art. 272 pkt 3, art. 274a § 2, art. 165 § 1 i § 2 oraz art. 21 § 3 ustawy Ordynacja podatkowa. Konsekwencją stwierdzonej nieprawidłowości było zaniżenie dochodów z tytułu podatku od nieruchomości za lata 2010-2014 o kwotę 395,00 zł.

W stosunku do dłużników podatku od nieruchomości oraz od środków transportowych zalegających z zapłatą tych podatków w kwocie 34.861,54 zł, nie prowadzono w sposób systematyczny i skuteczny czynności windykacyjnych, tj. nie wystawiono na bieżąco upomnień, a tytuły wykonawcze wystawiano i przesyłano do Urzędu Skarbowego ze znaczną zwłoką (od 9 do 269 dni od daty potwierdzenia odbioru upomnienia). Stwierdzone nieprawidłowości naruszają § 2, § 5, w związku z § 3, § 6, § 7 pkt 4 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 20 maja 2014 roku w sprawie trybu postępowania wierzycieli należności pieniężnych przy podejmowaniu czynności zmierzających do zastosowania środków egzekucyjnych¹¹.

¹⁰ Dz. U. z 2015 r. poz. 613 z późn. zm., dalej ustawa Ordynacja podatkowa

¹¹ Dz. U. z 2014 r. poz. 656, dalej rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 20 maja 2014 r.

W zakresie wydatków budżetowych:

Pracownikowi, który z dniem 31 lipca 2014 roku nabył prawo do nagrody jubileuszowej za 20 lat pracy zawodowej w wysokości 75 % wynagrodzenia miesięcznego na dzień nabycia prawa do nagrody, zawyżono podstawę naliczenia nagrody jubileuszowej o 147,34 zł, a w konsekwencji dokonano zawyżenia nagrody o 110,55 zł brutto. Powyższe narusza § 8 ust. 6 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 marca 2009 roku w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych¹², zgodnie z którym podstawę obliczenia nagrody jubileuszowej stanowi wynagrodzenie przysługujące pracownikowi w dniu nabycia prawa do nagrody, a jeżeli dla pracownika jest to korzystniejsze – wynagrodzenie przysługujące mu w dniu jej wypłaty.

W zakresie naliczania i wypłaty dodatkowego wynagrodzenia rocznego za 2014 roku pracownikom Urzędu Gminy, którzy w 2014 roku korzystali z usprawiedliwionej nieobecności z tytułu urlopu okolicznościowego i opieki nad dzieckiem ustalono, iż nieprawidłowo dokonano wyliczenia podstawy wynagrodzenia niezbędnej do naliczenia dodatkowego wynagrodzenia rocznego. Przy ustalaniu podstawy stanowiącej sumę wynagrodzenia za pracę otrzymaną w przez pracownika w ciągu danego roku kalendarzowego, w sposób nieprawidłowy dokonano wyliczenia kwot pomniejszających tę sumę z tytułu korzystania przez pracownika z urlopu okolicznościowego oraz opieki nad dzieckiem do lat 14, obliczanych jak wynagrodzenie urlopowe. Podstawę wymiaru za dany miesiąc, w którym pracownik korzystał z usprawiedliwionej nieobecności dzielono przez liczbę godzin odpowiadającą dniom kalendarzowym w tym miesiącu, zamiast przez liczbę godzin odpowiadającą dniom roboczym. A następnie tak ustalone wynagrodzenie za jedną godzinę pracy mnożono przez liczbę godzin, jakie pracownik przepracowałby w czasie nieobecności w ramach normalnego czasu pracy, gdyby w tym czasie pracował (art. 172 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 roku Kodeksu pracy¹³). Taki sposób wyliczenia, mając na uwadze art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 12 grudnia 1997 roku o dodatkowym wynagrodzeniu rocznym dla pracowników jednostek sfery budżetowej¹⁴, narusza § 14, w związku z § 6 pkt 4 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 8 stycznia 1997 roku w sprawie szczegółowych zasad udzielania urlopu wypoczynkowego, ustalania i wypłacania wynagrodzenia za czas urlopu oraz ekwiwalentu pieniężnego za urlop¹⁵, w związku z § 5 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 29 maja 1996 roku w sprawie sposobu ustalania wynagrodzenia w okresie niewykonywania pracy oraz wynagrodzenia stanowiącego podstawę obliczania odszkodowań, odpraw, dodatków wyrównawczych do wynagrodzenia oraz innych należności przewidzianych w Kodeksie pracy¹⁶.

W zakresie zamówień publicznych:

Ogłoszenie o udzieleniu zamówienia pn. „Przebudowa drogi gminnej Krajno - Stara Wieś, Krajno Pogorzele Nr 000892T na odcinku 1800 mb w km od 0+000 do 1+800” nie zawierało informacji o przewidywanych zamówieniach uzupełniających, o których mowa w art. 67 ust. 1 pkt 6 ustawy Prawo zamówień publicznych, pomimo, że zamawiający sporządzając SIWZ dopuścił taką możliwość. Nieprawidłowość narusza art. 41 pkt 15 ustawy Prawo zamówień publicznych.

¹² Dz. U. z 2014 r. poz. 1786 z późn. zm, dalej rozporządzenie w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych

¹³ Dz. U. z 2014 r. poz. 1502 z późn. zm.

¹⁴ Dz. U. z 2013 r. poz. 1144, dalej ustawa o dodatkowym wynagrodzeniu rocznym dla pracowników jednostek sfery budżetowej,

¹⁵ Dz. U. z 1997 r. Nr 2, poz. 14 z późn. zm.

¹⁶ Dz. U. z 1996 r. Nr 62, poz. 289 z późn. zm.

W zakresie rozliczeń z jednostkami organizacyjnymi:

Sprawozdania finansowe instytucji kultury za 2014 rok składane były na nieprawidłowych formularzach („bilans/rachunek zysków i strat jednostki budżetowej lub samorządowego zakładu budżetowego”) oraz zawierały „Zestawienie zmian w funduszu jednostki”, natomiast nie obejmowały „Dodatkowych informacji i objaśnień”, co narusza art. 45 ust. 2 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym sprawozdanie finansowe winno składać się z bilansu, rachunku zysków i strat oraz informacji dodatkowej, obejmującej wprowadzenie do sprawozdania finansowego oraz dodatkowe informacje i objaśnienia.

Sprawozdania z operacji finansowych Rb-Z i Rb-N sporządzone za poszczególne kwartaly 2014 roku przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminny Ośrodek Kultury w Górnio, Zakład Usług Komunalnych oraz Zakład Opieki Zdrowotnej nie zawierają adnotacji o ich sprawdzeniu pod względem formalno-rachunkowym, co narusza § 10 ust. 6 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 roku w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych¹⁷.

Stwierdzone w trakcie kontroli nieprawidłowości i uchybienia były w głównej mierze wynikiem nieprzestrzegania przepisów prawnych dotyczących gospodarki finansowej gminy, a także niewłaściwego funkcjonowania kontroli zarządczej.

Niezależnie od wyszczególnienia indywidualnej odpowiedzialności za powstanie nieprawidłowości w poszczególnych dziedzinach funkcjonowania Gminy Górnio poprzez wskazanie merytorycznych pracowników w protokole z kontroli, Wójt oraz Skarbnik ponoszą w odpowiednim zakresie, odpowiedzialność z tytułu nadzoru, za opisane w wystąpieniu pokontrolnym nieprawidłowości.

Obowiązki w zakresie prowadzenia rachunkowości oraz nadzorowania prac z tego zakresu spoczywały na Skarbniku Gminy. Prawa i obowiązki głównego księgowego (skarbnika) określają przepisy art. 54 ustawy o finansach publicznych.

Organem wykonawczym Gminy Górnio jest Wójt, na którym spoczywają obowiązki dotyczące m.in. przygotowania projektów uchwał Rady Gminy, wykonywania budżetu i gospodarowania mieniem gminy, a także ogólna odpowiedzialność za prawidłową gospodarkę finansową gminy (art. 30 ust. 1 i 2, art. 60 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym). Wójt, jako organ wykonawczy gminy, wykonuje zadania przy pomocy Urzędu, którego jest kierownikiem (art. 33 ust. 1 i 3 ustawy). Odpowiedzialność za gospodarkę finansową Urzędu, jako jednostki sektora finansów publicznych, w tym za wykonywanie obowiązków w zakresie kontroli wewnętrznej, spoczywa na Wójcie (kierowniku jednostki) zgodnie z art. 53 ust. 1 i art. 69 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

WNIOSKI POKONTROLNE

Przedstawiając powyższe ustalenia kontroli, Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych wnosi o ich wykorzystanie celem usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości poprzez realizację niżej przedstawionych wniosków pokontrolnych oraz podjęcie innych niezbędnych działań w celu niedopuszczenia do powstania podobnych nieprawidłowości w dalszej działalności.

¹⁷ Dz. U. z 2014 r. poz. 1773 z późn. zm.

1. Przestrzegać przepisów art. 264 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, poprzez zawieranie umów na bankową obsługę budżetu Gminy pomiędzy bankiem a Wójtem, obejmujących prowadzenie rachunków bankowych budżetu i wszystkich podległych jednostek.
2. Dokonać aktualizacji polityki rachunkowości w zakresie wykazu ksiąg rachunkowych, wersji oprogramowania, stosownie do art. 10 ust. 1 pkt 3, w związku z art. 10 ust. 2 ustawy o rachunkowości.
3. Prowadzić konta ksiąg pomocniczych do kont księgi głównej będące uszczegółowieniem zapisów, stosownie do zasad prowadzenia ewidencji analitycznej do poszczególnych kont, oraz prowadzić ewidencję na tych kontach z uwzględnieniem zasad funkcjonowania kont określonych w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 roku.
4. Zapewnić przestrzeganie porządku systematycznego przy księgowaniu operacji gospodarczych, stosownie do art. 15 ust. 1 ustawy o rachunkowości z uwzględnieniem zasad funkcjonowania kont określonych w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 roku, a w szczególności:
 - a) operacje gospodarcze związane z naliczaniem i wypłatą w kasie diet dla radnych i sołtysów ujmować na koncie 240 „Pozostałe rozrachunki”,
 - b) zobowiązania z tytułu odsetek od zaciągniętych kredytów ujmować w księgach jednostki na koncie 240 „Pozostałe rozrachunki”.
5. Zapewnić bieżące sporządzanie dowodów OT i ujmowanie zdarzeń dotyczących przyjmowania zakończonych inwestycji na stan środków trwałych w okresie sprawozdawczym, w którym zdarzenia nastąpiły, zgodnie z art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości.
6. Zdarzenia, w tym operacje gospodarcze ujmować w sprawozdaniu „Bilans z wykonania budżetu gminy” zgodnie z ich treścią ekonomiczną, stosownie do art. 4 ust. 2, w związku z art. 3 ust. 1 pkt 22 ustawy o rachunkowości.
7. Sprawozdanie jednostkowe Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych Urzędu Gminy jako jednostki samorządu terytorialnego sporządzać rzetelnie, w sprawozdaniach wykazywać kwoty zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej, stosownie do § 9 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej, w szczególności:
 - a) w kolumnie "Dochody otrzymane" wykazywać kwoty subwencji ogólnej i dotacji celowych, które wpłynęły na rachunek bankowy jednostek samorządu terytorialnego w okresie sprawozdawczym, stosownie do § 4 ust. 3 załącznika nr 39 do ww. rozporządzenia,
 - b) kwoty dotyczące skutków obniżenia górnych stawek podatków, skutków udzielonych ulg i zwolnień oraz skutków decyzji wydanych przez organy podatkowe na podstawie ustawy – Ordynacja podatkowa obliczonych za okres sprawozdawczy wykazywać w odpowiednich kolumnach sprawozdania, stosownie do § 3 ust. 1 pkt 9 – 11 i § 8 ust. 3 załącznika nr 39 do ww. rozporządzenia
8. W księgach rachunkowych na bieżąco ujmować zaangażowane wydatków na koncie 998 „Zaangażowanie wydatków budżetowych roku bieżącego”, tj. przed dokonaniem, wydatku, pod faktyczną datą powstania zaangażowania, stosownie do art. 40 ust. 2 pkt 2 ustawy o finansach

publicznych oraz zasady funkcjonowania tego konta określonych w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 roku.

9. Prawidłowo stosować klasyfikację rozdziałów określoną w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 roku w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych.
10. Przestrzegać przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 roku, a w szczególności:
 - a) przypisów i odpisów podatku dokonywać na szczegółowych kontach podatników pod datą złożenia deklaracji, skutecznego doręczenia decyzji wymiarowej lub odbioru decyzji w sprawie umorzenia zaległości podatkowej, stosownie do § 4 ust. 1 pkt 1 i 2 ww. rozporządzenia,
 - b) przypisu podatku na szczegółowych kontach podatników dokonywać jedną kwotą w wysokości odpowiadającej wysokości zobowiązania podatkowego, zgodnie z § 2 ust. 1 pkt 10 ww. rozporządzenia,
 - c) dla każdego podatnika prowadzić odrębne konto w każdym podatku, stosownie do § 11 ust 4 pkt 1 rozporządzenia,
 - d) na kontach szczegółowych do konta 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”, służących do rozrachunków z podatnikami, nie księgować upomnień oraz tytułów wykonawczych, stosownie do § 17 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia.
11. Grunty sklasyfikowane w ewidencji gruntów i budynków jako użytki rolne w sytuacji gdy zostaną zajęte na prowadzenie działalności gospodarczej, obejmować podatkiem od nieruchomości według stawek związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, stosownie do art. 2 ust. 2 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.
12. Od wszystkich podatników, będących osobami fizycznymi zobowiązanymi do składania informacji o nieruchomościach i obiektach budowlanych, informacji o gruntach egzekwować obowiązek składania tych informacji na formularzach według ustalonego wzoru, w terminie 14 dni od dnia wystąpienia okoliczności uzasadniających powstanie obowiązku w podatku od nieruchomości, stosownie do art. 6 ust 6 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych. W przypadku nie złożenia tych informacji wzywać podatników do ich złożenia i żądać wyjaśnień w sprawie przyczyn ich nie złożenia stosownie do przepisów art. 274a § 1, w związku z art. 3 pkt 5 ustawy Ordynacja podatkowa.
13. Ulg w spłacie zobowiązań podatkowych udzielać w poszczególnych podatkach, stosownie do art. 51 § 1 ustawy Ordynacja podatkowa, w związku z art. 6c ustawy z dnia 15 listopada 1984 roku o podatku rolnym .
14. Na bieżąco dokonywać czynności sprawdzających składanych deklaracji na podatek od nieruchomości, mających na celu ustalenia stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia ich zgodności z przedstawionymi dokumentami, stosownie do art. 272 pkt 3 ustawy Ordynacja podatkowa. W przypadku stwierdzenia, iż deklaracje wypełniono nierzetelnie, podejmować czynności wynikające z art. 274a § 2 powołanej ustawy Ordynacja podatkowa.
15. Podjąć działania mające na celu wyegzekwowanie należnego gminie podatku od nieruchomości wraz z odsetkami od podatników w zakresie których stwierdzono przypadki nie zachowania zasady powszechności opodatkowania.

16. Podejmować konsekwentne czynności zmierzające do wszczęcia postępowania egzekucyjnego w stosunku do podatników posiadających zaległości podatkowe, w związku z przepisami art. 6 § 1 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 roku o postępowaniu egzekucyjnym w administracji¹⁸. Jeżeli łączna wysokość należności pieniężnych wraz z odsetkami z tytułu niezapłacenia w terminie należności pieniężnej przekroczy dziesięciokrotność kosztów upomnienia albo gdy okres do upływu terminu przedawnienia należności pieniężnej jest krótszy niż 6 miesięcy, doręczać niezwłocznie zobowiązanemu upomnienie, w którym zamieszczać wezwanie do wykonania obowiązku z zagrożeniem skierowania sprawy na drogę postępowania egzekucyjnego po upływie 7 dni od dnia doręczenia upomnienia, zgodnie z przepisami § 4 ust. 1 pkt 5 i § 5 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 20 maja 2014 roku. Po bezskutecznym upływie wyznaczonego w upomnieniu terminu płatności, wystawiać tytuły wykonawcze i kierować je do właściwego miejscowo urzędu skarbowego systematycznie i bez zwłoki, stosownie do § 6 oraz § 7 pkt 4 cytowanego rozporządzenia w związku z art. 15 § 1 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.
17. Wysokość nagrody jubileuszowej dla pracownika ustalać na podstawie wynagrodzenia przysługującego pracownikowi w dniu nabycia prawa do tej nagrody, a jeżeli dla pracownika jest to korzystniejsze – wynagrodzenia przysługującego mu w dniu jej wypłaty, stosownie do § 8 ust. 6 rozporządzenia w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych.
18. Pracownikom, którzy w danym roku korzystają z usprawiedliwionej nieobecności w pracy z tytułu urlopów okolicznościowych i opieki nad dzieckiem, przy ustalaniu podstawy do naliczenia dodatkowego wynagrodzenia rocznego za danym rok, stanowiącej sumę wynagrodzenia za pracę otrzymaną przez pracownika w ciągu danego roku kalendarzowego, prawidłowo pomniejszać tę sumę z tytułu korzystania przez pracownika z urlopu okolicznościowego oraz opieki nad dzieckiem do lat 14, obliczanych jak wynagrodzenie urlopowe, stosownie do § 14, w związku z § 6 pkt 4 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 8 stycznia 1997 roku, w związku z § 5 rozporządzenia w sprawie sposobu ustalania wynagrodzenia w okresie niewykonywania pracy oraz wynagrodzenia stanowiącego podstawę obliczania odszkodowań, odpraw, dodatków wyrównawczych do wynagrodzenia oraz innych należności przewidzianych w Kodeksie pracy, mając na uwadze art. 4 ust. 1 ustawy o dodatkowym wynagrodzeniu rocznym dla pracowników jednostek sfery budżetowej.
19. W przypadku przewidywania udzielenia zamówień uzupełniających, o których mowa w przepisach art. 67 ust. 1 pkt 6 i 7 ustawy Prawo zamówień publicznych, w ogłoszeniu o zamówieniu zawierać informację o przewidywanych zamówieniach uzupełniających, stosownie do art. 41 pkt 15 tej ustawy.
20. Egzekwować od jednostek organizacyjnych posiadających osobowość prawną składanie sprawozdań finansowych na właściwych formularzach składających się z „Bilansu”, „Rachunku zysków i strat” oraz „Dodatkowych informacji i objaśnień”, stosownie do art. 45 ust. 2 ustawy o rachunkowości.
21. Otrzymane sprawozdania z operacji finansowych sprawdzać pod względem formalno-rachunkowym, stosownie do § 10 ust. 6 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 roku.

¹⁸ Dz. U. z 2012 r. poz. 267

Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach, na podstawie art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych, oczekuje od Pana Wójta zawiadomienia o wykonaniu wniosków pokontrolnych lub przyczynach ich niewykonania, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Do wniosków zawartych w wystąpieniu służy prawo złożenia zastrzeżeń na podstawie art. 9 ust. 3 i ust. 4 przedmiotowej ustawy do tutejszego Kolegium, za pośrednictwem Prezesa Izby, w terminie 14 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

Do wiadomości:
Rada Gminy Górno

ZASTĘPCA PREZESA
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Kielcach

mgr Zbigniew Rękaw

